

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti 4 2 D, do 100 vrt 2 D 50 p, večji inserati peti vrsta 4 D; notice, poslane, izjave, reklame, prekladi beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravitelje: Knjižna ulica št. 3, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knjižna ulica št. 3, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Boj draginji potom štednje!

Baš te božične praznike smo morali na lastni koži občutiti, koliko radosti in sreče je bilo vsepovsod in kolika samoodrekanja smo si istočasno morali na prtljati v vseh posvetnih in gmočnih dobrinah. Draginja ni hotela izginiti ali se ublažiti uiti za te praznike, ko bi vendar povečani konzum opravičeval to ali ono znižano ceno. Izostali so darovi, ti glasniki božičnih in novoletnih praznikov. Kamor vstopiš, da nakupiš to ali ono potreščino, te preženejo ogromne cene, ki jih ne zmoreš z bornimi dohod. Ki draginja je splošen pojav, ki mu ne znamo leka in proti kateremu je tudi vlada opustila vsako borbo in izgubila upanje. Finančni minister je veliko pričakoval od svoje dosledne deflacijske politike. Zmanjšal je obtok novčanice, stabiliziral dinar na gotovi mednarodni višini, uredil razna notranja finančna vprašanja. Pa vse zaman! S stabiliziranim dinarjem je stabiliziral draginjo, ki noče odnehati! Ni čuda! Saj je pozabil na glavni protidraginjski ukrep, na znižanje davkov, na pametno ravnanje državnih izdatkov in potreb. Zdi se, kakor da v naši državi sploh ne eksistira pojem konzumentne politike in zaščite. S tem ne mislimo na konzumentno politiko in zaščito, kakor so jo oznanjevali pred leti neki socialni naivci, ki so mislili, da bodo draginjo pobijali z represalijami in prezanjanjem poštenega trgovstva in obrništva. Ne, tudi to obrništvo in to trgovstvo je pod draginjo, pod davki, tako da so danes zaslužki teh pridobitnih krogov na komaj minimalni eksistenčni višini.

V beogradskih listih je bilo dovelj pisana o sladkornih tovarnah, sladkorni repi in sladkornih cenah. Ti listi gotovo niso v službi komunizma ali prevratnih idej. In vendar so belu na črnem dokazali, da plačujemo dvakratno carino na nakupno ceno inozemskega sladkorja. To se pravi, da bi kupovali v notranji državi dvakrat cenejši sladkor, da ni zaščitne carine, ki gre v korist nekoličine sladkornih, večinoma židovskih in madžarskih fabrikantov. Milijoni in milijoni naroda, katerim je sladkor prvobitno prehranjevalno sredstvo, trpijo radi take zaščitne carine, samo ker imajo ti židovski in madžarski fabrikanti lažje dostope do raznih ministrstev! Tako konstatacija je silno žalostna, pa resnična!

Ako potuješ v sosedno Italijo, zaračiš ogromno razliko v cenah živil in vseh življenjskih potrebščin. Vse je cenejše od hiše do oblike, obutve, celo mesa, ki se uvaža! Pri tem tudi meze in plače niso tako visoke kakor v naši državi. In vendar tlačijo Italijo mnogo večji državni izdatki kakor pri nas, ki imamo poleg tega še surovine doma, zlasti premog in rude. Naša država kot agrarna država bi morala omogočiti najnižje življenjske cene, sploh ne bi smeli poznati draginje in socialnega vprašanja, ki je pri nas le draginjsko vprašanje. Kljub temu imamo strahovite cene, katerim naša javnost trajno ne bo mogla dolgo odoleti. Naša tuška industrija je prošlo leto izkusila na lastni koži, kam vodi draginja in visoki nivo cen. Zašla je v težko krizo, iz katere se je le delno rešila z radikalnim znižanjem cen. Prihodnji pomlad in poletje bo morala nalcjevali z znižanjem cen, kar bo vplivalo na mesta in ostala konzumna sredstva države.

Če v finančnem ministertvu ni duha ne sluha o konzumentni politiki, o načelnem uravnavanju državnega proračuna s stališča omiljenja draginje, radikalnega pritiskanja na nivo cen, torej o finančni politiki, ki varuje interese konzumentnega sveta, potem ne ostane drugo, kakor da se ves naš narod vrže na radikalno štednjo in da konzum omeji na eksistenčni minimum.

Priznati moramo, da smo v problem letu preživeli prilično očisteno svojih razornih povojnih razvad, s katerimi smo v lahkomišelnem veseljenju trošili telesne energije in zapravljali takrat lahko zaslužen denar. Reakcija, ki je nastopila in ki je na mah uničila povojne dobičkarje, je vso javnost opozorila na eksistenčni boj, ki ga prva leta po vojni nismo poznali. Lanska kriza je pritisnila v obliki brezposelnosti in ogroženih eksistenc. Kriza se v tem zmislu še pojačava. Čudno je, da te krizi primerno in soramerno ni zavladala med nami skrb za bodočnost, to je splošna štednja. Zdi se celo, da je v zadnjem času izbruhnil nov val vlačičenja in potrate.

Razmerje med radičevci in radikali

Stepan Radić in radikali. — «Vreme» uravnoveženju Radičevega temperamenta.

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Prometni minister je bil že v četrtek 24. t. m. razrešen svoje dolžnosti. — To okolnost je «Slovenski Narod» takrat omenil s pripombo, da prometni minister Anta Radojević ne bo dolgo minister. Vsebinska zadeva kraljevega ukaza je izzvala v vsej politični javnosti splošno senzacijo. Ze v četrtek je g. ministri predsednik Nikola Pašić predlagal zadevni ukaz in najbolj jasno kaže to dejstvo na okolnost, da vlada v radikalni stranki zelo neugodno razmerje. Odstavitev prometnega ministra Anta Radojevića pomenja začetek razčiščenja v radikalnem klubu, ker vladajo vrlo težke prilike. Vodilnim radikalnim politikom dela mnogo skrbi vprašanje obstoja koalicije RR. Radikali odkrito priznavajo, da je nadaljni obstoj današnje koalicijske vlade zelo odvisen od nadaljnega nastopa Stepana Radića in sploh nekateri zahtevajo, naj se zgodi tako, kakor se je zgodilo z prometnim ministrom Anto Radojevićem, katerega je sicer ministri predsednik branil, toda je moral končno pripustiti, da je postal prometni minister ravno radi Brodarskega sindikata žrtve gotovih intrig. Nekateri radikali smatrajo izločitev prometnega ministra Radojevića iz vlade za kapitulacijo g. Nikole Pašića pred intrigami, vzporedjenimi od Ljube Jovanovića in dr. Ninčevića.

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Spor, ki je nastal med finančnim ministrom Stojadinovićem in prosvetnim ministrom Stepanom Radićem radi sestave naše delegacije za Ameriko, je bil sicer pred prazniki izravnani, toda napravil je zelo mučen vtis na radikale. Napadi Stepana Radića pomenja jo prvi vrsti nezmoglost sedanje vlade za stalno sistematično delo in za stabilnost vladine koalicije RR. Radikali sami zatrjujejo, da stavi Stepan Radić radikalno stranjo pred zelo težke probleme in preskušnje. Značilen je v tem oziru članek radikalnega «Vremena», ki med drugim izvaja: «Gotovo je, da Radić nadaljuje svoje extra vganec. V tem oziru sta mogoča samo dva izhoda, in sicer, da se radikali privadijo Radićevim metodam in jih smatrajo kot nekaj navadnega, kar ni smatrati za resno ali pa, da tem Radićevim metodam v danem trenutku napravijo konec s tem, da razbijejo koalicijo RR. «Vreme» sicer pravi, da do biva politika sporazuma kljub vsem izpadom g. Stepana Radića vedno več pristašev v radikalni stranki, ki ne misli na spremembo sedanje politične režime. Zato iščejo samo način, kako naj bi se uravnotežil temperament ministra g. Stepana Radića.

Iz vseh člankov radikalnega tiska je dovolj jasno, kako napete razmere vladajo med obema vladnima skupinama.

Novi univerzitetni zakon

Konferenca univerzitetnih profesorjev v Zagrebu. — Protest srbskih zdravnikov.

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Danes ob 11. dopoldne otvoril prosvetni minister Stepan Radić na zagrebški univerzi konferenco zastopnikov vseh jugoslovenskih univerz in fakultet. Konferenca ima razpravljati v prvi vrsti vprašanje novega univerzitetnega zakona in gre obenem tudi za redukcijo univerz. Beogradsko zdravniško društvo je na včerajšnji seji odločno protestiralo proti temu, da bi se odpravila medicinska fakulteta na beogradski univerzi. Beogradski zdravniški odločno protestirajo proti nakanam prosvetnega ministra Stepana Radića, naglašujoč, da je bila ravno beogradski fakulteta ustvarjena z največjimi žrtvami. Končno srbski zdravniški opo-

zarjajo prosvetnega ministra, da je več kakor 50 odstotkov zdravnikov dalo svoje življenje za osvobodjenje in ujedinjenje naše domovine.

— Zagreb, 28. decembra. (Izv.) Danes okoli pol dne je prosvetni minister Stepan Radić otvoril konferenco zastopnikov univerz. Vseučiliški profesor dr. Njegovan razpravlja še nadalje v današnji «Riječi» vprašanje redukcije uni z. Navaja zanimive podatke o položaju univerz v sosednih državah, tako v Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in drugod. Te univerze napredujejo, dočim so univerze na Romunskem in Grškem zelo omejene.

Seja finančnega odbora

Posebne doklade rudarskim uslužbenem. — Reorganizacija državnih ustanov. — Nikakih važnejših dogodkov v Beogradu.

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Za danes ob 16. je določena plenarna seja finančnega odbora, zato so že dopoldne prišli člani tega odbora v Beograd. Finančni odbor bo razpravljati: 1. o pravilniku za posebne doklade rudarskih uradnikov (kurjava, stanovanje, razsvetljava itd.). To vprašanje je bilo deloma rešeno s pravilnikom, ki ga je izdal l. 1922 minister dr. Milan Sršić in katerega veljava uzgane s novim letom. Minister za šume in rudnike zahteva, da se ta pravilnik podaljša do 31. marca prihodnjega leta z ozirom na sprejete dvanajstine. Z aprilom, ko nastopi novo proračunsko leto, se ima predložiti nov pravilnik. Kot druga točka dnevnega reda je določena razprava o predlogu radikalnega poslanca dr. Nikole Novakovića o reorganizaciji uprave državnih ustanov.

V ministrskem predsedstvu in v narodni skupščini je danes dopoldne vladalo splošno zatišje. Predmet živahnih politič-

nih diskusij tvori še vedno izločitev radikalnega prometnega ministra Ante Radojevića iz vlade Nikole Pašića. Bivši prometni minister Anta Radojević je danes prispel v klub. Novinarjem ni podal podrobnosti informacij o svojih zadevah, izjavil pa je lakonično in odločno: «Padel sem v častni zadolžbi Videti bomo, kako se stvari razvijajo v bodočnosti».

Tudi včeraj v nedeljo ni bilo važnejših političnih dogodkov. Ministrski predsednik Nikola Pašić se je del časa posvetoval s p. predsednikom radikalnega kluba Ljubo Živkovićem, ministrom dr. Sršićem in predsednikom narodne skupščine Markom Trifkovićem. Vse te konference so se zvezi z vprašanjem sklicanja plenarne seje glavnega odbora narodnoradikalne stranke, ki se ima sestati kmalu po Božiču, da reši zelo važna interna vprašanja. Pravijo, da se v kratkem popolnoma razčisti zelo kritični odnosaji v radikalni stranki.

Obnovitev diplomatskih zvez z Rusijo

Važna misija turškega zunanjega ministra v Beogradu. — Čičerin poveril Ruždi beju nalogo, da pripravi teren za prijateljske odnose med Rusijo in Jugoslavijo. — Trgovinska pogodba s Turčijo.

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Zunanji minister turške republike Tevlik Ruždi bej je prispel 25. t. m. v Beograd ter je ostal v prestolici en dan. Ruždi bej se je sestal z zunanjim ministrom dr. Ninčevićem. Turški oficijelni krogi v Beogradu pripisujejo temu sestanku Ruždi beja največjo politično in diplo-

matično važnost. Vaš dopisnik doznava iz dobro poučenih diplomatskih krogov, da turška vlada stavlja veliko važnost na to, da se čimpreje vzpostavijo prijateljski odnosi med Turčijo in našo kraljevino. Predvsem je glavno vprašanje popolna likvidacija vojnega stanja, ustvaritev prijateljske atmosfere in

žive veliki deli našega naroda potratno in brezskrbno, ne da bi se brigali za bodočnost.

Radikalna štednja naširših slojev našega naroda bi takoj rodila svoje dobre sadove: pri tistih, ki bi si nekaj prištedili, kakor tudi pri onih, ki bi jim prišle pri zmanjšanjem povpraševanju po blagu znižane cene

sklenitev različnih pogodb. Vsa beogradska javnost pripisuje največjo važnost okolnosti, da se sklene s Turčijo definitivna trgovinska pogodba. Poleg tega se imajo skleniti tudi razne druge mednarodno-pravne pogodbe.

Turški zunanji minister Tevlik Ruždi bej je v soboto 26. t. m. odpotoval iz Beograda proti Caribrodu.

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Današnja «Politika» priobčuje informacije iz vladnih krogov, ki veči, da je minister Ruždi bej imel posebno mislo v Parizu. Z ljudskim komisarjem Čičerinom je sklenil posebno obrambno pogodbo med Rusijo in Turčijo. Ob sklenitvi te pogodbe je zaprosil zunanji komisar Čičerin ministra Ruždi beja, da pri naši vladi sondira teren za obnovitev dobrih odnosajev med Rusijo in Jugoslavijo. Minister Ruždi bej je to storil ter je sporočil Čičerinove želje naši vladi. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da je naša država pripravljena tudi brez nadaljnjih formalnosti priznati sovjetsko Rusijo in z njo vzpostaviti diplomatske zveze, kakor so bile pred vojno.

Novoletna voščila

so že od nekada v navadi tako, da nobeno solidno podjetje brez njih ne stopi v novo leto. Saj je to najprimernejši način, da se podjetnik zahvali odjemalcem za naklonenost v starem in priporoči svoje podjetje tudi za novo leto. — Novoletna voščila v «Slovenskem Narodu» imajo v obeh slučajih največji uspeh. — Uprava jih sprejema še do 30. t. m. do 18. zvečer.

Karagjorgjevići in Madžarska

Senzacionalen članek v Subotici izhajajočega madžarskega lista o načrtu da naš kralj zasede madžarski prestol.

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Kakor znamo, izhaja v Subotici glavno glasilo v naši državi prebivajočih Madžarov «Bacs Megy Naplo», ki se tiska v nakladi do 25.000. Ta list je priobčil senzacionalno poročilo o razmerju med Karagjorgjevići in Madžarsko. List se zavzema za to, da bi zasedel madžarski kraljevski prestol naš kralj Aleksander I. «Bacs Megy Naplo» povdarja, da se je pričel med Madžari resen pokret, ki meri na to, da bi se Madžarska s personalno unijo združila z Jugoslavijo in bi na Madžarskem zavladal kralj Aleksander Karagjorgjević. To gibanje je baje zelo resno in pridobiva čim več pristašev. Veliko zaslonbo ima ta akcija tudi v madžarskem plemstvu, ki je v bistvu baje precej slovansko (?) orijentirano. Državni upravitelj protestant Horthy je temu gibanju nenaklonjen.

PRIHOD SVETOZARJA PRIBIČEVIĆA V LJUBLJANO

— Zagreb, 28. decembra. (Izv.) Za 17. januar 1926 je bil napovedan velik politični shod SDS v Zagrebu. Na tem shodu bi imel govoriti tudi voditelj SDS minister na razp. in narodni poslanec Svetozar Pribičević. Ta zbor je preložen, ker namerava 17. januarja 1926 prirediti Svetozar Pribičević shod v Ljubljani, na katerem govori zelo obširno o sedanji kritični politični situaciji.

Velika narodna manifestacija v Bitolju

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Iz Bitolja javljajo, da se je vršila včeraj v nedeljo 27. t. m. velika narodna manifestacija v prilog jugoslovenski narodni manjšini, prebivajoči na Grškem. Na tem zborovanju so vsi govorniki ostro obsodili nasilno postopanje grških oblastev proti naši avtohtoni narodni manjšini na Grškem. Vse mesto je bilo v zastavi. Na zborovanje so prinesli begunci jugoslovensko trobojnico, ovito s črnim florum. Zborovanja se je udeležilo nad 15.000 oseb iz bližnjih in oddaljenih krajev. To zborovanje je doseglo glede števila svoj rekord. Med drugimi govorniki je govoril tudi poslanec Jovan Čirković. V svojem temperamentnem govoru je očrtal veliko trpljenje jugoslovenske narodne manjšine na Grškem, naglašujoč, da mi nimamo ničesar proti Grški, da se ne vmešavamo v notranje grške stvari, toda zahtevamo, da grška vlada izpolnjuje svoje osnovne obveznosti iz pogodb o zaščiti narodnih manjšin. Grki ne dovoljujejo našemu narodu govoriti v svo-

jem materinskem jeziku. Mi zahtevamo samo to, da se tam izpolnjuje mednarodne pogodbe in da se proti našim bratom na Grškem ne izvaja tako barbarska nasilstva. Jugosloveni se na Grškem ubijajo in odvajajo v razne internate. Za posl. Jovanom Čirkovićem je govorilo še več drugih zastopnikov strank, tako Vasa Protić, Halimbeg, socialni demokrat Nedeljko Divac in še mnogi drugi.

Po končanem zborovanju je bil prirejen po mestu veličasten sprevod. Udeleženci so z naškrenjšim navdušenjem vzklikali: «Živel kralj!», «Živela vojska!», «Živela ujedinjena Jugoslavija!».

IMENOVANJE V PROMETNEM MINISTRSTVU

— Beograd, 28. decembra. (Izv.) Od prejšnjega prometnega ministertva upokojeni Bora Popović je imenovan za pomočnika prometnemu ministru.

Nedosegljiva glede trajnosti in jakosti žarenja!

Borzna poročila

Ljubljanska borza.
LES.
Hrastovi neobrobilni plohi od 90—130 mm od 2 m napr. fr. v. a. p. 950, —; bukovni obrobilni plohi od 37—100 mm od 2 m napr. I. II, večina I. fr. v. m. —, 873; remeljni 70/70 jelka, smreka, 4, 5, 6, 7 m fr. v. m. —, 580; tramli monte ogledani fr. meja 5 v. g. 310, 320.

Zito.
Koruza umet. sušena fr. vagon slav. 1 vagon 155, 155, 155, koruza nova čas. prim. suha fr. v. sr. p. 1 vagon 122.50, 122.50, 122.50, prosa fr. v. g. Lj. —, 230, —, ajda fr. vagon Lj. slav. p. —, 265, —, laneno seme fr. v. g. Lj. —, 550, 0, brinje ital. fr. vagon Lj. —, 375, —.

Eksekutivna prodaja.
Pšenica slav. 76 kg 3 odst. par. Dravograd — Meža 2 vagona 285, 286, 286.

Elekti.
2 in polodst. drž. renta za vojno škodo denar 315, blago 325, zaključki —, 70dstot. invest. pos. iz leta 1921 —, 79, Celjska posojilnica d. d. 200, 202, 202, Ljubljanska kreditna banka 210, —, Merkantilna banka 100, 104, Prva hrvaška štedilnica —, 950, Kreditni zavod 175, 185, Slavenska banka 50, —, Strojne tovarne in li-varne 125, 127, Združene papirnice 120, 125, Stabvena družba d. d. Ljubljana 100, 110, Sešir d. d. 115, 120, 4 in pol odst. kom. zad. drž. banke 20, 22, 4 in polodst. zast. I. kr. drž. banke 20, 22.

Zagrebska borza.

Dne 28. decembra. Sprejeto ob 13.
Devize: Curih 10.8560—10.9360, Prag: 166.40—168.40, Pariz 205.45—209.45, New dork 56.09—56.69, London 272.71—274.81, Milan 226.89—229.29, Berlin 13.2750—3.4750, Dunaj 792.50—802.50. Valute: dolar 53.45—56.05.

70dstotno invest. posojilo 1921 77 in 1 čet. —77 in pol, 2 in polodst. drž. renta za ratru štetu 318 in pol — 319 in pol, Ljubljanska kreditna 215, Hrv. eskomptna banka 118—120, Kreditna banka Zagreb 134—135, Hipotekarna banka 64—64.50, Jugobanka 108 109, Praštediona 947—950, Slavenska banka 50, Eksploatacija 42, Drava d. d. Osijek 220, Sečerana, Osijek 430—440, Isis d. d. 60—70, Nihag 37, Gutman 300—335, Slaveka 145—150, Slavonija 43—44.30, Trboveljska 310.325, Union paromlin 1.—, Vevče 120.—.

Inozemske borze.

— Curih, 28. decembra. Borza: Beograd 9.1750, Pariz 18.82, London 25.0850, New york 517.75, Milan 20.85, Praga 15.2250, Dunaj 73.10.

— Trst, 28. decembra. Beograd 43.87 do 43.93, Pariz 90.50—91, London 120.20—120.30, Newyork 24.75—24.81, Praga 73.30—73.70, Curih 378—380, Dunaj 345—355.

Gospodarstvo Stanje Narodne banke dne 22. decembra 1925.

Razlika v pri-
meri s stanjem
dne 15. dec.

AKTIVA:		
Kovinska podlaga	449,1	— 11,1
posojila	1.299,7	— 6,0
račun za odkup kronskih novčanic	1.186,3	
račun začasne razmenjave	347,1	
državni dolgovi	2.966,3	
vrednost državnih domen, zastavljenih za izdajanje novčanic	2.138,3	
saldo raznih računov	844,0	— 35,7
Skupaj	9.231,1	
PASIVA:		
Od glavnice izplačano	28,0	
rezervni fond	6,4	
novčnice v obtoku	5.924,9	— 52,1
državni račun začasne razmenjave	347,1	
državen terjatve po raznih računih	163,8	— 28,0
razne obveznosti	547,5	— 28,7
državne terjatve za zastav- ljene domene	2.138,3	
azije za kupovanje zlata	74,7	
Skupaj	9.231,1	

— **Pirotke preproge na razstavi v Filadelfiji.** Beogradska trgovska in industrijska zbornica je pozvala zadrugo za izdelovanje in razpečevanje pirotkih preprog, naj se tudi ona udeleži s svojimi izdelki razstave v Filadelfiji. Za to razstavo pripravila zadruga večjo in lepo garnituro preprog. Ker pa ne more razstaviti na svoj račun, se je obrnila na trgovskega ministra s prošnjo, da jo v ta namen subsidira. Ministrstvo je prvotno obljubilo denarno podporo, pozneje pa je prošnjo odbilo, češ da nima kredita. Zdej posreduje pri trgovinskem ministru beogradska trgovska zbornica, da se prikaže zadrugi na pomoč, ker bi bila razstava pirotkih preprog v Filadelfiji velikega pomena za našo državo.

— **Uvoz čevljev iz inozemstva.** Dasi so postavke nove carinske tarife zelo visoke, je vendar opaziti, da se uvaža v našo državo mnogo inozemskih čevljev. Na našem tržišču se proda letno 400—450.000 inozemskih čevljev, dasi jih izdelajo domače tovarne dovolj za domačo uporabo. Visoka carina je kriva, da se drže cene še vedno na isti višini. Nekoliko so se pocenili samo čevlji slabše kakovosti.

— **Manufakturne tvornice s tujim kapitalom.** Beogradske listi poročajo, da so bila te dni na Dunaju končana pogajanja o ustanovitvi večjega števila manufakturnih tovarn v naši državi. Poljski industrijalet in češkoslovaški finančniki so se baje poga-

jali o prenosu manufakturne industrije iz Lodza v Jugoslavijo. Poljaki bi dali stroje, Čeli pa kapital in sicer 10.000.000 Kč v gotovini in 10.000.000 avstr. šillingov kredita.

— **54. poročilo Hmeljarskega društva v Zalcu.** Nürnberg, 22. decembra 1925. Razporejen je prijetnejši — zaradi napredovanja kvalitete so postale cene stanovinejšje.

— **Svetovni motornotransportni kongres** se bo vršil od 11. do 13. januarja v Newyorku. Po dosedanjih prijavah bo posej z vseh strani sveta ogromen. Kongres se ima baviti v glavnem s prodajnimi pogoji

v avtomobilski industriji, z razvojem in nadaljnjim razširjenjem svetovnega motorskega prometa. Istočasno se priredi velika avtomobilska razstava.

— **Slabšanje delovnega trga v Nemčiji.** Iz Frankfurta poročajo, da se je delovni trg v Nemčiji meseca novembra znatno poslabšal. Iz poročil 25 zvez je razvidno, da je bilo od 3 milijonov delavcev koncem novembra 10,5% brez dela in skoro 16% je delalo s skrajšanim urnikom. To pomeni, da se je brezposelnost v Nemčiji v novembru skoro podvojila in da je skrajšano delo naraslo za približno 40%.

To in ono

Dolgo življenje

Plinius poroča, da so pod Vestpazianom živeli ob Apeninu ljudje, stari mnogo čez sto let. Poročilo pravi, da je bil eden star 125, štiri so bili stari po 130 let, 4 po 135 in trije celo po 140 let. V XVII. stoletju je bil znan na Angleškem reven kmet Parr, ki se je oženil, ko je imel 120 let. Njegova žena je rekla, da nič ne čuti, da ima tako starega moža. Ko je dosegel 152 let, je bil predstavljen Karlu I. ki ga je zelo hubezljivo in dobro pogostil. Umrli je končno vsled neke bolezni v grlu. Ko so ga razseleli, so zdravniki konstatirali, da je imel želodec popolnoma zdrav. Danec Drakenberg je umrl leta 1773, star 147 let. Do svojega 91. leta je bil pomorščak in več let je preživel v turški sužnjosti. Anglez Eingham je doživel skoro enako starost. Vse svoje življenje je jedel zelo malo mesa. Toliko več pa ga je použil Peter Albrecht iz Prusije, ki je bil rojen 1670. ter je vse svoje življenje težko delal. Udeležil se je tudi raznih bojev in šleziske vojne ter se je poročil, ko je bil star 80 let. Imel je sedem sinov. Umrli je leta 1838.

Dežela, v kateri se najbolje je

Zakaj se trdi o bogu, da živi najbolje na Francoskem? Najbrže tudi radi tega, ker se v tej deželi najbolje je in pije. Dežela najfinije kuhinje je tudi dežela najfinijejših diplomator in političnih govorikov. Francoski zunanji urad dobro ve, zakaj ima izborni kuhinjo in radikali, ki so sledili Poincaraju na Quai d'Orsay in niso nič prevzeli za njim, so napravili izjemo pri kuharju; gospod Poincaré je sloveč gourmand. Pa tudi drugi cenijo dobro jed in pijačo in že Louis Quatorze, katerega kuhar je izvršil samomor, ker k neki veliki pojedini ribe niso prispeli pravočasno, je vedel, kaj je bil kot kralj Francozov dolžan jedilni umetnosti. Pa tudi kvantitativno, kajti jedel je za tri. Rekel je, da mora tudi za mnoge misliti. Ko so po njegovi smrti preiskali njegovo telo, so našli izredno velik želodec. Francija je dežela, v kateri znajo izborni kuharji pa tudi »kultivirano« jesti. Francozom so slični Ki-

tajci, ki tudi radi dobro jedo. V najpriprostejšem restavrantu v Franciji se čuti, da ljudje dobro jedo in da smatrajo uživanje hrane za zelo važno delo, vredno posebne pažnje. Francoz se vede za mizo z občutkom, da se pripravlja na zelo bistven akt. Obrise si usta in vino pije lepo počasi. Servijeto si zatakne za ovratnik in dobro zaglaganje je neizogibni pogoj, ko mu ima jed dišati. Najprvo se dobi opoldne hors d'oeuvre, zvečer juho. Potem sledijo jedi po vrsti, ena za drugo. Poleg glavne jedi iz mesa se servira posebej za njo zelenjava, krompir itd. Povsodi se dobi več jedi po vrsti in kot dessert sir ali sadje. Zato se porabi za kosilo več časa. Jodi pa posebej servirane, so skrbneje pripravljene. Neki potnik pripoveduje: Prišel sem v restavrant malega mesta. Kosilo je bilo takole: Hors d'oeuvre; olive, krompir v salati, dva rezka salame, omelette, jetra, laitue braisée, to je običajna zelenjava, teleči ragout, krompir, mal entrecôte, salata, sir, sadje; vsega skupaj deset jedi. Plačal sem devet frankov. Ako se pride kam, se vidi od človeka na cesti najtočnejši odgovor na vprašanje, kjer se dobro je. V Lyonu je umrla gospa Mere Filloux, katere mali restavrant je bil znan po celi deželi. Vedno enak menju, pa tako izvrsten, da so hoteli v restavrant od blizu in daleč. V deželi se pridela polno vina, zato se ga pri jedi tudi mnogo pije. V navadnem restavrantu je »vin ordinaire« je obsežen v račun kosila.

Iz parabol Sri Ramakrišne

Sri Ramakrišna je eden izmed velikih indijskih modrijancev. Živel je od 1833 do 1884.

Lutke.

Treji vrst so: ena iz soli, druga je iz tkanega blaga, tretja iz trdega kamna. Ako vtnakeš prvo v vodo, se izgubi v njej in njena oblika izgine. Druga sprejme vodo, obdrži pa svojo obliko ali jo le malo izpremeni. Tretja ne sprejme vode in njena oblika ostane neizpremenjena. Kakor te lutke, tako so tudi ljudje. Nekateri je tak, kakor lutka iz soli, sprejme v sebe modrost in sprejme ljubezen, obkrožata ga obe kot morje in se jima popolnoma uda. Nima več

svoje oblike, izgini je v morju modrosti in ljubezni. On je eno z Vseduhom in Vseduhi je eno z njim. Drugi je kakor lutka iz tkanine. Prijatelj je modrosti in hrepeni po ljubezni. Toda modrost in ljubezen ga ne izpremenita, ali le malo, on obdrži svojo lastno obliko. Tretji pa je kakor lutka iz kamna. Ne sprejme modrosti in ne ljubezni. Trd ostane v svoji obliki in morje božanstva ga obkroža — on pa tega ne ve in ne čuti.

O veri.

Učenec je veroval v čistost in veličino ter popolnost svojega duhovnega voditelja. Veroval je, da kot njegov učenec zmore vse. In tako se je napravil, da bo hodil po vodi reke. Z vero brez dvoma je stopil na tekoči element in izgovoril je samo njegovo ime Guru. In glej, voda ga je nosila in prekoračil je reko. Povedal je to svojemu mojstru. Postal je prevzet njegov mojster in ker se sam ni nikdar poskusil tega, je šel k reki, zanašajoč se na svojo popolnost. Stopil je sigurno in samozavesten na reko, rekoč: »Jaz, jaz!« Potopil se je. V era drži nad vodo, domišljavost je pogin.

Ogromno ponarejanje denarja

V Londonu so razkrili najmoderneje urejeno tiskarno za ponarejanje portugalskih bankovcev. To je vsekakor največja ponarejalnica celega stoletja. Dognalo se je, da je izšlo dosedaj iz te tajne tiskarne bankovcev za tri milijone portugalskih funtov ali za 72 milijonov predvojnih zlatih kron. Polizvedbe pa so dognale še izredne zagonetke. Ponarejalnica sta vodila ravatelj dveh najuglednejših portugalskih bank »Metropole« in »Anglo«, ki sta se pred enim letom v ta namen preselila v London. Koncem vsakega meseca so spravljali polne zaboje izdelanih bankovcev iz Londona čez mejo v Lisabono. Transport so oskrbovali trije agentje, ki so imeli pravilno narejene, od portugalske zunanje ministrice in od angleških oblasti podpisane diplomatske potne dokumente. Seve trdijo portugalske oblasti, da so bili vsi ti dokumenti ravnotako ponarejeni, kakor bankovci. Zasliševanje obeh ravnateljev pa je ro-
bo še novo poročastnost. Črna namreč odločno zanika, da bi bili bankovci ponarejeni, temveč so se baje izdelovali sporazumno s portugalsko državno banko v namenu, da se z inflacijo bankovcev na radi-
kalen način odpmore finančni krizi v portugalskih kolonijah. Ponarejanje bankovcev je torej avtorizirala portugalska državna banka. Nedavno so konfrontirali generalnega direktorja portugalske državne banke, Innocenca Mamoco z obema zaprtima bančnima ravnateljema ter je pri tem Mamoco odločno zanikal vsako zvezo med državno banko in ponarejalci. Toda vsekakor je nekoliko sumljivo, da je Mamoco kmalu nato demisioniral kot generalni direktor. Zmede v tej nenavadni aferi pa še niso končane. William Waterlov, ki je vodil tajno tiskarno za ponarejanje ban-

kovcev, je pri zaslišanju izjavil, da so se bankovci izdelovali nele sporazumno z vodstvom državne banke, temveč celo na podlagi posebne pogodbe, ki so jo sklenili in podpisali direktorji državne banke in trije portugalski ministri. Waterlov je tudi predložil preiskovalnim sodnikom tozadevno pogodbo, ki so jo fotografirali in poslali v Lisabono. Lizabonske oblasti pa so konstatirale, da so podpisali trije ministri in trije direktorje na pogodbi ponarejeni. Sedaj stoji londonske oblasti pred uganko ter je javnost nestrpna, kako se bo stvar razvzvala.

Kdor mi bo pisal najlepše..

Lepa je bila, krasna kakor boginja, njen sloves je šel daleč naokoli po mestih in po deželi in trile mladi možje so jo ljubili. Ugaljali so ji vsi trije, toda oprijeli se ni hotela nobenega. Stavili so ji ženitne ponudbe. Vsak izmed teh treh bi jo rad vzel za svojo ženo, toda ona jih sicer ni odklanjala, pa tudi nobenemu ni hotela nič obljubiti. Slednjič je rekla nekdo: Onemu, ki mi bo najlepše pisal, kar mi bo najbolj ugajalo, temu podarim svojo ljubezen.

Napisal je eden izmed njih dramo, krasno delo, ob katerem so morale zavzeti vse strune človeškega srca.

Drugi je napisal zbirko ljubezenskih pesmi, vse divne in kvišku dvigajoče vsako človeško dušo.

Tretji je izginil. Nič ni vedela o njem, kam je šel in ali se še kdaj vrne. Čakala je. Zaman sta se trudila dramatik in pesnik za njeno ljubezen, hotela je videti, kaj ji napiše še tretji. Nekega lepega dne se je vrnil z dolgega potovanja po širnem svetu. S svojo nadarjenostjo in izumljivostjo si je pridobil veliko premoženje. Napotil se je k nji in napisal ji je ček za več milijonov. Vzela je tretjega...

• **Okostnjaki velikarov.** V Parizu (okraj Sen German) so pri razkopavanju v nekem parku našli več okostnjakov pravcati orjakov. Okostnjaki so merili povprečno nad 2½ metra ter so ležali vspremdno v kamniti rakvi. Nekateri okostnjaki so imeli odsekane glave, lobanje pa so ležale na prsih med sklenjenimi rokami. Za nenavadno najdbo se živo zanimajo aerheologi vsega sveta. Arheologi so prepričani, da so okostnjaki stari najmanj 1500 let.

• **Anekdotična o Mussoliniju.** Z avtomobilom se je vozil predsednik Mussolini v družbi potomca starega plemiškega rodu. Na povratku je opazil pred vratmi palače svojega prijatelja bledga, slabotnega moža, ki se mu je poznalo trpljenje. Pogledal ga je Mussolini v obraz, potegnil denarnico in mu dal večji bankovec. Mladi plemič je ves začuden vprašal Mussolinija: Kako to, da mu darujete denar, ko vendar ni nič prošil? Kako morete vedeti... Mussolini ga je prekinil: Vi se motite, za to ni vaša krivda. Samo kdor je sam trpel glad, zna čitati v obrazu stradalčevega...

IDEAL
najnovejšega patenta „Ideal“ nemškega tabrikata, dalje stroji lastnega izdelka z jamstvom in poukom so brezkonkurenčni. Dobijo se le pri generalnem zastopstvu za Jugoslavijo in izdelovalcu
F. Kos, Ljubljana, Zidovska 5
Ceniki in polasnila brezplačno.

ARGUS
je naš najboljši domači informacijski zavod ima v vseh mestih zastopstvo poverljivosti daje informacije o vsem, posebno pa o o imovnem stanju donarilnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnih oseb. Ove informacije so točne, izčrpne in brzo se nahaja v vuku Karadžića ul. 11, Beograd. Telefon je 6-25, a brezolovni nast. Argus

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica
Ivan Bricelj, Ljubljana
Dunajska cesta 15 in Gosposvetska c. 2 (dvorišče kavarna „Evropa“)
Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerno. 172

VSEM
ki hočete piti dobro kavo, priporočamo našo izvrstno pravo domačo koflinsko koflorijo

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotografist **HUGON HIBSER**, Ljubljana, Valvazorjev trg. 167/L

Odvetniškega kandidata
po učenosti 6233
s substitucijsko pravico sprejme čimpreje
odvetnik dr. Ivan Sajovic, Kotarje

EMMA PROSSINAGG poznana v svojem kakovit v imenu svoje hčerke **ROSE BREINDL** in v imenu svojih vnukin in vnukov **HILDE PL. HOLLEGA**, dr. **ILSE BREINDL** ter dr. **KARLA PL. HOLLEGA** tužno vest, da je njen dobri soprog ozi. oče, ded in praded, gospod
Med. Un. dr. Robert Prossinagg
medicinalni svetnik
dne 24. t. m. ob četrta na tri popoldne v 84. letu svoje starosti preminil.
Pogreb bo dne 26. t. m. ob 10. predpoldne iz hiše žalosti, Selenburgova ulica 4, na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi oo. franciskanov.
V LJUBLJANI, 24. decembra 1925.
Brez posebnih obvestil.

Obišči Zagorje ob Savi sporoča se nar. em, da se bodo oddajali prostori na kramarskem se mu za leto 1926
v sredo, dne 30. decembra 1925 na licu mesta.

Amalija Ukovič
posestnica
v nedeljo, dne 27. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.
Pogr. b. nenozabne nam pokojnice bo v torek, dne 29. decembra 1925 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Novi Vodmat, Ciglerjeva ul. 198 na glavni kolodvor in od tam po železnici v Kranjsko goro, kjer se truplo položi na domače pokopališče k večnemu počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Petra v Ljubljani in v župni cerkvi v Kranjski gori.
V LJUBLJANI, dne 28. decembra 1925.

Zahvala.
Ob priliki prebridke izgube naše matere, sestre, tete, svakinje, stare matere in tašče, gospe
Terezije Debevc roj. Jakopič
izrekamo vsem sorodnikom, znanem in prijateljem, ki so nam v neizmerni boli in žalosti stali na strani, tem potom najiskrenejšo zahvalo.
Posebno pa se še zahvaljujemo darovateljem prekrasnih vencev in šopkov ter vsem onim, ki so blago pokojnico spremili na njeni zadnji poti.
Ljubljana, dne 24. decembra 1925.
Žalujoči ostali.

RADIO
aparate in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana,
Cankarjevo nabrežje štev. 3

Za pisarno
se iščeta v I. nad tropju ali pritišču dve sobi. — Ponudbe pod »Stalna najemnika/230/L« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje
(dve veliki sobi s kuhinjo), 30 minut od glavne pošte — se takoj odda. — Ponudi pod »Soliste na lega/5095«.

Klavir
zelo dobro ohranjen, dober glas, radi razmer cen naprodaj. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 5236

Klavir
kratek, črn, dobro ohranjen ceno naprodaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 5237

Gospodična
vajena vsega dela, kakor tudi šivanja, išče službo v trgovini kot pomagalka; gre tudi k šivilji ali drugam. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 5246

Starine.
Po ljubiteljskih cenah kupujem starine prve vrste, a pr. tabernaklje, vitrine, lesene lestence, komode, sekretarje, garniture, stekla, porcelan, ure itd. — Nujne ponudbe z natančnim popisom in navedbo cene na: Jugi li. pl. Huchemshofen-Silbernagl, Zagreb, Ilica 131 a. 5247

Klavirji.
Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastni izdelki. Poseben oddelek za popravila. Uglasevanje in povzila za Glasbeno Matico, koncertni ter za druge institucije — se izvršujejo od moje trdke. Točna pristrezba, zmerno cene na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. Warbinek, Ljubljana, Hilserjeva ulica št. 5, I. nadst. 5235

SAMO
pri **JOSIP PETELINC**
znižane cene
(tudi na obroke). Najboljši šivalni stroji **Griffiths, Pajonika, Adler** za ročno in obrt. Pouk v vezenju brezplačen. — Primerna darila za Miklavža, božič in novo leto; šivalski pletilni stroji Dobied. — **LJUBLJANA**
blizu Prešernovega spomenika (ob voji).

MIHA HALLAGIČ
ZOFIA HALLAGIČEVA roj. TURK
poročena.
V decembru 1925.
Kraljevica, Ljubljana, Zagreb.

1856 WIMPASSING VGR
S neg
S neg
S neg
Kupite že danes snežne čevlje
„WIMPASSING“
(Pazite na varstveno znamko.)